

UCHWAŁA Nr 185 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 czerwca 1972 r.

w sprawie ochotniczych hufców pracy Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej.

W celu szerszego włączenia młodzieży do pracy na rzecz rozwoju gospodarki narodowej, wychowania jej poprzez pracę społecznie użyteczną i przygotowanie do zawodu, a w szczególności w celu umożliwienia zatrudnienia w sposób zorganizowany nie pracującej i nie uczącej się młodzieży, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Upoważnia się Związek Młodzieży Socjalistycznej (ZMS) i Związek Młodzieży Wiejskiej (ZMW) do dalszego rozwoju ochotniczych hufców pracy pozostających pod ideowym kierownictwem i ogólnym nadzorem tych organizacji.

2. Ochotnicze hufce pracy Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej, zwane dalej w skrócie „OHP”, są jedną z form działalności tych związków.

§ 2. Zadaniem OHP jest:

- 1) wychowywanie uczestników OHP na świadomych obywateli Polski Ludowej;
- 2) realizacja zadań na rzecz gospodarki narodowej, tak inwestycyjnych, jak i produkcyjnych, a w szczególności udział w tworzeniu nowego potencjału produkcyjnego w rejonach o występujących brakach siły roboczej;
- 3) zapewnienie uczestnikom OHP możliwości zdobywania kwalifikacji zawodowych przez organizowanie form szkolenia zawodowego w ramach hufców oraz w szkołach zawodowych;
- 4) zapewnienie uczestnikom wakacyjnych OHP możliwości odbywania praktyk szkolnych i studenckich, a absolwentom szkół zawodowych — wstępnego stażu pracy;
- 5) przygotowanie uczestników OHP do obrony kraju przez szkolenie obronne i podnoszenie sprawności fizycznej;
- 6) podnoszenie poziomu kulturalnego uczestników OHP.

§ 3. 1. W pracach nad dalszym rozwojem OHP należy w szczególności przewidywać tworzenie hufców stacjonarnych dla młodzieży pełnoletniej i dla młodocianych, stwarzając młodzieży warunki zdobycia zawodu i podjęcia w przyszłości stałej pracy w różnych działach gospodarki narodowej.

2. Werbunkiem do OHP obejmować należy przede wszystkim młodzież nie posiadającą kwalifikacji zawodowych z terenów, na których występują nadwyżki siły roboczej, uwzględniając w tym wydatne zwiększenie werbunku dziewcząt do prac w przemyśle przetwórczym, lekkim i rolnictwie oraz do niektórych rodzajów prac wykończeniowych w budownictwie.

3. W planach zatrudnienia i szkolenia zawodowego uczestników OHP należy zapewnić części młodzieży wiejskiej możliwości zdobycia zawodów nierolniczych przydatnych na wsi.

4. W planach werbunku i zatrudnienia uczestników OHP należy przewidywać możliwość przemieszczania w sposób zorganizowany nadwyżek siły roboczej do rejonów, w których odczuwa się jej brak.

5. W pracach nad dalszym rozwojem OHP, poza tworzeniem hufców stacjonarnych, należy w dalszym ciągu

uwzględniać rozwój hufców wakacyjnych w środowisku młodzieży uczącej się, w celu rozszerzenia oddziaływania na wychowanie przez pracę.

6. Działalność hufców dla młodocianych powinna być rozwijana z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy, i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226, z 1961 r. Nr 32, poz. 160 i z 1969 r. Nr 12, poz. 85).

§ 4. Zarządy Główne Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej:

- 1) ustalą zasady ideowego kierownictwa i sprawowania ogólnego nadzoru nad OHP oraz będą reprezentować OHP w sprawach ideowo-politycznych i ogólnoprogramowych;
- 2) utworzą Komendę Główną OHP i powołają Komendanta Głównego OHP oraz na jego wniosek zastępców Komendanta Głównego OHP.

§ 5. 1. Wojewódzkie komendy OHP tworzy się przy zarządach wojewódzkich ZMS i ZMW na bazie dotychczasowych biur wojewódzkich komisji OHP.

2. Upoważnia się Zarządy Główne ZMS i ZMW do tworzenia, w miarę potrzeby, przy zarządach powiatowych ZMS i ZMW — powiatowych komend OHP.

3. Komendantów wojewódzkich OHP powołuje Komendant Główny OHP w uzgodnieniu z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW, a komendantów powiatowych — wojewódzcy komendanci OHP w uzgodnieniu z zarządami wojewódzkimi ZMS i ZMW.

4. Komenda Główna OHP może w porozumieniu z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW powoływać w miarę potrzeby komendy typu sztabowego dla wielkich zgrupowań OHP.

5. Wojewódzkie i powiatowe komendy OHP pozostają pod bezpośrednim kierownictwem ideowym i ogólnym nadzorem odpowiednich zarządów ZMS i ZMW, a w pozostałym zakresie pod kierownictwem Komendy Głównej OHP.

§ 6. 1. Komenda Główna OHP i komendy terenowe (wojewódzkie, powiatowe, sztabowe) są jednostkami organizacyjnymi odpowiednich instancji ZMS i ZMW.

2. Organizację komend OHP, o których mowa w § 4 i w § 5, określają Zarządy Główne ZMS i ZMW w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 7. Prezydium wojewódzkich rad narodowych udziela pomocy wojewódzkim komendom OHP, a szczególnie w zakresie:

- 1) prowadzenia werbunku młodzieży i planowego przemieszczania siły roboczej,
- 2) zapewnienia należytych warunków socjalno-bytowych, sanitarno-zdrowotnych, bazy żywienia i innych,
- 3) organizowania doraźnej pomocy finansowej z funduszu interwencyjnego dla potrzeb szkolenia zawodowego bądź przyuczenia do określonych prac grup młodzieży (szczególnie dziewcząt) w ramach OHP.

§ 8. 1. Rekrutację do OHP prowadzą na podstawie ochotniczych zgłoszeń młodzieży terenowe ognia ZMS i ZMW w porozumieniu z właściwymi organami zatrudnienia prezydentów powiatowych rad narodowych, a w stosunku do studentów przy współdziałaniu organów Zrzeszenia Studentów Polskich (ZSP) i właściwych organów zatrudnienia prezydentów wojewódzkich rad narodowych.

2. Działalność terenowych ogniw ZMS i ZMW oraz organów ZSP w zakresie rekrutacji do OHP koordynuje Komenda Główna OHP.

§ 9. 1. W planach rozwoju OHP należy w szczególności przewidywać tworzenie następujących rodzajów hufców:

- 1) dwuletnie stacjonarne (szkolne i produkcyjne) dla niepracującej i nie uczącej się młodzieży w wieku 18—24 lat, która zdobywa w tych hufcach określony zawód i przeszkolenie obronne;
- 2) jednoroczne stacjonarne i dla młodzieży dochodzącej, obejmujące niepracującą i nie uczącą się młodzież w wieku 16—17 lat, która zdobywa w tych hufcach przygotowanie do określonej pracy;
- 3) wakacyjne i śródroczne dla młodzieży szkolnej i studenckiej, która odbywa w tych hufcach praktyki produkcyjne i staż pracy;
- 4) sezonowe dla potrzeb budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i przemysłów, w których występują prace o charakterze kampanijnym.

2. Osoby, które nie ukończyły 18 lat, mogą wstępować do OHP za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów.

3. Formy organizacyjne hufców, o których mowa w ust. 1, oraz innych rodzajów OHP, które mogą być tworzone na wniosek Komendy Głównej OHP, określa Zarządy Główne ZMS i ZMW w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz innymi zainteresowanymi ministrami. Formy organizacyjne stacjonarnych OHP, w których prowadzone jest przeszkolenie obronne, powinny być uzgodnione również z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 10. 1. Podstawą do określenia rozwoju stanów osobowych i ilości OHP poszczególnych rodzajów, a w szczególności hufców stacjonarnych, są roczne i wieloletnie plany zatrudnienia uczestników OHP, których projekty opracowuje Komenda Główna OHP na podstawie:

- 1) zgłoszonych potrzeb zainteresowanych jednostek organizacyjnych gospodarki narodowej,
- 2) możliwości werbunku młodzieży,
- 3) istniejących możliwości zakwaterowania oraz planowanego budownictwa bazy kwaterunkowej.

2. Roczne i wieloletnie plany zatrudnienia, o których mowa w ust. 1, koordynuje i zatwierdza Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz w uzgodnieniu z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW i zainteresowanymi prezydentami wojewódzkich rad narodowych.

§ 11. 1. Szczegółowe zasady zatrudniania i szkolenia zawodowego, warunki pracy oraz czas trwania zatrudnienia w poszczególnych rodzajach OHP określa Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania i innymi zainteresowanymi ministrami, z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW, Komendą Główną OHP oraz Centralną Radą Związków Zawodowych.

2. Młodocianym przyuczonym do pracy w OHP i uczestnikom dwuletnich stacjonarnych hufców szkolnych należy wypłacać wynagrodzenie z funduszu plac uczniów, a wszyst-

kim innym uczestnikom OHP — z osobowego funduszu plac zakładu pracy. Szczegółowe zasady wynagradzania ustali Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

3. Warunki pracy, warunki bytowe oraz zasady szkolenia uczestników OHP w poszczególnych rodzajach hufców określają:

- 1) umowa zawarta przez Komendę Główną OHP z zakładem pracy;
- 2) umowa indywidualna zawarta przez uczestników OHP z zakładem pracy (umowa o pracę i o przygotowanie do zawodu).

4. Wzory umów, o których mowa w ust. 3, ustala Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW.

§ 12. 1. Odpowiedzialnymi za przygotowanie bazy kwaterunkowej i utrzymanie administracji oraz przygotowanie należytych warunków bytowych oraz socjalnych i sanitarnych są resorty, w ramach których zatrudnia się uczestników OHP.

2. Zakwaterowanie OHP powinno odpowiadać normom stosowanym w wojsku lub w hotelach robotniczych z uwzględnieniem niezbędnych pomieszczeń i urządzeń kulturalnych oraz sportowych. W bazach kwaterunkowych należy przewidywać w miarę możliwości wspólne zakwaterowanie dla dwóch i więcej hufców zatrudnionych w tej samej miejscowości lub w pobliskim rejonie.

3. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne dotyczące przygotowania bazy kwaterunkowej, podejmowane przez resorty, należy uzgadniać z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej oraz z Komendą Główną OHP.

4. Resorty odpowiedzialne za przygotowanie bazy kwaterunkowej mogą do jej tworzenia wykorzystywać obiekty pozostające dotychczas w dyspozycji rad narodowych w uzgodnieniu z prezydiami tych rad. Bazy utworzone na rzecz OHP nie mogą być wykorzystane na inne cele bez uzyskania na to zgody Komendy Głównej OHP oraz właściwego prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 13. 1. Jednostki organizacyjne, na rzecz których uczestnicy OHP wykonują pracę stosownie do zawartych umów, obowiązane są w szczególności do:

- 1) przygotowania frontu robót;
- 2) umożliwienia szkolenia zawodowego oraz przeszkolenia w zakresie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych;
- 3) sprawowania niezbędnego nadzoru technicznego;
- 4) zaopatrzenia w umundurowanie OHP — na zasadach odpłatności;
- 5) zaopatrzenia w odzież roboczą i ochronną oraz w sprzęt ochrony osobistej zgodnie z zasadami i przepisami obowiązującymi w danej branży robót;
- 6) zapewnienia bezpłatnych przewozów do miejsca pracy i z powrotem, jeżeli odległość od miejsca zakwaterowania do miejsca pracy przekracza 3 km;
- 7) zapewnienia opieki lekarskiej.

2. Niezależnie od obowiązków wynikających z ust. 1 jednostki te obowiązane są do:

- 1) pokrywania kosztów zakwaterowania uczestników OHP, o ile nie zapewniają bezpłatnego zakwaterowania we własnym zakresie;
- 2) pokrywania kosztów żywienia pomniejszych o wpływy wniesione przez uczestników OHP, wynikające z zasad odpłatności;

b) zapewnienia uczestnikom OHP możliwości korzystania z urządzeń kulturalnych i sportowych oraz sanitarnych, jeżeli brak ich jest w miejscu zakwaterowania.

§ 14. 1. Wprowadza się obowiązek noszenia umundurowania oraz oznak służbowych przez pracowników etatowych OHP w czasie wykonywania obowiązków służbowych.

2. Uczestnicy hufców stacjonarnych i sezonowych oraz hufców kierowanych do pracy za granicą mają obowiązek noszenia umundurowania i oznak służbowych.

3. Wzory umundurowania oraz oznak służbowych OHP określa Zarządy Główne ZMS i ZMW w ramach obowiązujących w tej dziedzinie przepisów.

§ 15. 1. Koszty umundurowania pokrywane są w 50% przez uczestników OHP i w 50% z dotacji budżetowej.

2. Zasady, warunki, normy i okresy używalności umundurowania oraz zasady odpłatności określi Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz Zarządami Głównymi ZMS i ZMW.

§ 16. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów ustali w porozumieniu z Komendą Główną OHP potrzeby w zakresie środków transportowych niezbędnych do realizacji zadań OHP.

2. Minister Oświaty i Wychowania zapewni Komendzie Głównej OHP pomoc w organizowaniu szkolnych OHP oraz wyda wytyczne dla kuratorów okręgów szkolnych i organów do spraw oświaty prezydiów powiatowych rad narodowych w zakresie szkolenia zawodowego, oświaty i wychowania ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia uczestnikom OHP możliwości ukończenia szkoły podstawowej lub zdobycia zawodu na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej.

3. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki:

- 1) zapewni niezbędne urządzenia sportowe w miejscach ustalonych w porozumieniu z Komendą Główną OHP,
- 2) skieruje dla potrzeb OHP odpowiednią kadre instruktorską w zakresie działalności sportowo-turystycznej.

4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej ustali zasady przeprowadzania badań stanu zdrowia kandydatów na uczestników OHP z punktu widzenia określenia zdolności do pracy oraz zapewni OHP właściwą opiekę lekarską, zaopatrzenie w leki oraz nadzór sanitarny w miejscu ich zakwaterowania i miejscu pracy.

5. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług zapewni OHP możliwość zaopatrzenia w środki żywnościowe w miejscu ich zakwaterowania zgodnie z normami żywienia uczestników OHP.

6. Minister Przemysłu Lekkiego zapewni zaopatrzenie OHP w odpowiednie umundurowanie.

7. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Komendą Główną OHP określi zasady oraz tryb kierowania i przyjmowania do OHP osób w wieku 16—24 lat, które w celu ich resocjalizacji wymagają zorganizowanej opieki na wolności.

8. Przewodniczący prezydiów wojewódzkich rad narodowych spowodują uwzględnianie przez organy spraw lokalnych prezydiów rad narodowych niezbędnych potrzeb w zakresie pomieszczeń biurowych dla komend OHP.

9. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych:

- 1) udzieli organom do spraw zatrudnienia prezydiów rad narodowych wytycznych w sprawach:
 - a) uczestniczenia i udzielania pomocy w akcji werbunku kandydatów do OHP,
 - b) wydawania uczestnikom OHP biletów kredytowanych na przejazdy z miejsca ich zamieszkania do miejsca zakwaterowania hufca;

2) określi w uzgodnieniu z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW zasady wynagradzania pracowników etatowych OHP oraz ich kwalifikacje w zakresie wykształcenia i stażu pracy.

10. Przewodniczący Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” oraz Prezes Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”, w uzgodnieniu z Zarządami Głównymi ZMS i ZMW, wydadzą podległym jednostkom organizacyjnym wytyczne w sprawie zasad i trybu przeprowadzania akcji propagandowej w zakresie rekrutacji młodzieży do OHP.

11. Minister Oświaty i Wychowania wyda zarządzenie w sprawie zaliczenia stażu w zawodzie nauczycielskim dla kadry cywilnej OHP.

12. Komenda Główna OHP zobowiąże komendantów wszystkich rodzajów hufców do:

- 1) nadsyłania organom do spraw zatrudnienia prezydiów rad narodowych, które wydały uczestnikom OHP zlecenia na kredytowane przejazdy, potwierdzeń przybycia uczestników do podległego hufca;
- 2) informowania organów do spraw zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych o zakończeniu werbunku przez poszczególne OHP.

§ 17. 1. Uczestnicy OHP trwających co najmniej 2 lata, którzy w danym roku kalendarzowym kończą 19 lat życia i więcej, odbywają szkolenie poborowych w oddziałach samoobrony, jeżeli zostali przeznaczeni do tego szkolenia w czasie stawania do poboru.

2. Szkoleniem poborowych w oddziałach samoobrony mogą być również objęci uczestnicy OHP, którzy ukończyli co najmniej 17 lat życia, jeżeli zgłoszą się ochotniczo do poboru i zostaną przeznaczeni do tego szkolenia.

3. Uczestnicy OHP, którzy nie posiadają ustalonego stopnia zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony, podlegają wezwaniu do poboru.

4. Wykazy uczestników OHP, o których mowa w ust. 3, komendy OHP przekazują właściwym ze względu na miejsce stacjonowania hufca organom spraw wewnętrznych prezydiów powiatowych rad narodowych — w celu wezwania do poboru.

5. Uczestników OHP, którzy odbywali przez okres dwóch lat programowe szkolenie w oddziałach samoobrony, nie powołuje się do zasadniczej służby wojskowej.

6. Minister Obrony Narodowej określa kategorie osób, które ze względu na potrzeby sił zbrojnych nie mogą być przeznaczane do szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony, prowadzonego w OHP.

§ 18. Wykazy kandydatów zwerbowanych do 2-letnich stacjonarnych OHP, w których prowadzone jest szkolenie poborowych w oddziałach samoobrony, organy prowadzące rekrutację do OHP przesyłają do właściwych ze względu na miejsce zamieszkania kandydatów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) sztabów wojskowych, w celu zaopiniowania stosownie do przepisu § 17 ust. 6.

§ 19. 1. Uczestnikom OHP, o których mowa w § 17 ust. 1 i 2, nadaje się przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony.

2. Zasady i tryb nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz szczegółową organizację i sposób odbywania szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony określają przepisy wydane na podstawie art. 122 ust. 3 i art. 136 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220).

§ 20. Wydatki i świadczenia związane ze szkoleniem poborowych w oddziałach samoobrony prowadzonym w 2-letnich OHP realizuje się stosownie do zasad określonych w przepisach w sprawie formacji samoobrony.

§ 21. 1. Minister Obrony Narodowej skieruje na stanowiska przewidziane w organizacji komend OHP dla żołnierzy zawodowych odpowiednią kadrami zawodową na zasadach i w trybie określonych w przepisach w sprawie wyznaczania tych żołnierzy do wykonywania zadań poza wojskiem.

2. Powołanie osób do pełnienia funkcji dowódczych i instruktorskich związanych ze szkoleniem poborowych w oddziałach samoobrony prowadzonym w OHP następuje na zasadach i w trybie określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 22. 1. Zarządy Główne ZMS i ZMW zatwierdzają corocznie program działania, określają dochody i wydatki OHP oraz sprawują kontrolę nad działalnością merytoryczną i realizacją dochodów i wydatków OHP.

2. Zarządy Główne ZMS i ZMW w porozumieniu z Ministrem Finansów ustalają, która z organizacji obejmie swoim budżetem dochody i wydatki OHP.

3. Gospodarkę w zakresie OHP prowadzi aparat finansowo-księgowy właściwych instancji organizacji młodzieżowej, ustalonej w trybie ust. 2.

§ 23. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych na podstawie wniosków zainteresowanych ministrów i Komendy Głównej OHP przedłoży Radzie Ministrów do końca 1972 r. program przygotowania bazy kwaterunko-

wej wraz z wielkością niezbędnych nakładów inwestycyjnych związanych z zakładanym rozwojem OHP.

2. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w terminie do dnia 30 czerwca 1973 r. spowoduje opracowanie dokumentacji projektowej typowego obiektu budowlanego taniej bazy kwaterunkowej dla OHP, typu zbliżonego do koszarowego, z zapewnieniem w niej możliwości nauki młodzieży, oraz udostępni ją zainteresowanym jednostkom organizacyjnym gospodarki narodowej.

§ 24. Przepisy uchwały dotyczące:

- 1) ministrów — stosuje się również do kierowników urzędów centralnych;
- 2) prezydentów wojewódzkich rad narodowych — stosuje się również do prezydentów rad narodowych miast wyłączonych z województw;
- 3) prezydentów powiatowych rad narodowych — stosuje się również do prezydentów miejskich rad narodowych w miastach stanowiących powiaty i prezydentów dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw.

§ 25. 1. Traci moc uchwała nr 55 Rady Ministrów z dnia 1 marca 1966 r. w sprawie dalszego rozwoju i działalności ochotniczych hufców pracy Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej (Monitor Polski Nr 11, poz. 75).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej uchwały zachowują moc przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z tej uchwały.

§ 26. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz